

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/8/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2319010056
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Stanislavská
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2319010056.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Stanislavskej a sudcov JUDr. Rastislava Kresla a JUDr. Ladislava Révesa v trestnej veci obžalovaného E. Q., pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák., o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 07.08.2019 pod sp. zn. 31T/7/2019, na verejnom zasadnutí konanom dňa 19.05.2020 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 odsek 1 písm. d/, odsek 2 Trestného poriadku z r u š u j e sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Na základe § 322 odsek 3 Trestného poriadku sa obžalovaný E. Q., nar. XX.XX.XXXX v V., trvale bytom: C. XXX/XX, Q.,

o d s u d z u j e :

Podľa § 211 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 54 Trestného zákona, § 38 ods.2 Trestného zákona, na trest povinnej práce vo výmere 300 /tristo/ hodín.

Podľa § 55 ods.1 Trestného zákona je obžalovaný p o v i n ť vykonať trest najneskôr do jedného roka od nariadenia výkonu trestu.

Podľa § 55 ods. 3 Trestného zákona je obžalovaný p o v i n ť vykonať trest osobne, bez nároku na odmenu vo svojom voľnom čase.

Výrok o vine zostáva týmto zrušujúcim rozsudkom nedotknutý.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Galanta zo dňa 07.08.2019 pod sp. zn. 31T/7/2019 bol obžalovaný E. Q. uznaný vinným z prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

v období od 04.09.2017 do 30.06.2018, z toho v období od 04.09.2017 do 09.05.2018 spolu s P. Q., nar. XX.XX.XXXX, ktorá bola za tento skutok právoplatne uznaná vinnou trestným rozkazom Okresného súdu Galanta sp. zn. 31T/7/2019, ako rodič maloletého syna E. Q., nar. XX.XX.XXXX, napriek vedomosti, že jeho syn je školopovinný a v školskom roku 2017/2018 je zapísaný ako žiak 3. ročníka V. I.A. na ul. P. G. XXX v Q., nezabezpečil jeho účasť na vyučovanom procese, následkom čoho v školskom roku 2017/2018 v období od 04.09.2017 do 09.05.2018 neospravedlnene vymeškal spolu 536 vyučovacích hodín a v období od 10.05.2018 do 30.06.2018 neospravedlnene vymeškal 142 vyučovacích hodín.

Za tento prečin okresný súd uložil obžalovanému podľa § 211 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 37 písm. h), písm. m), § 38 ods. 4 a § 42 ods. 1 s poukazom na § 41 ods. 1 Trestného zákona súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) roky.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona mu okresný súd výkon uloženého trestu podmienične odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona mu zároveň určil skúšobnú dobu podmieničného odsúdenia v trvaní 2 (dva) roky a 6 (šesť) mesiacov

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona okresný súd zároveň zrušil výrok o treste uložený obžalovanému skorším trestným rozkazom Okresného súdu Galanta sp. zn. 2T/44/2018 zo dňa 19.04.2018, doručený obžalovanému dňa 27.06.2018 a právoplatný dňa 07.07.2018, ako aj ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v rozsahu č.l. 106-108 spisu.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie prokurátorka Okresnej prokuratúry Galanta vo výroku o treste a to v neprospech obžalovaného, ktoré následne písomne odôvodnila osobitným písomným podaním na č. I. 120-121.

V písomnom odvolaní uviedla, že vo vzťahu k výroku o treste sa nestotožňuje s uložením súhrnného trestu a má za to, že neboli splnené zákonné podmienky na jeho uloženie.

Podľa § 42 ods. 1 Trestného zákona súhrnný trest súd uloží, ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin. V súvislosti s odôvodnením zákonnej nemožnosti uloženia súhrnného trestu v danom prípade, je nevyhnutné sa zaoberať dvoma rozhodujúcimi časovými bodmi. V prvom rade musí byť z časového hľadiska stanovený deň vyhlásenia odsudzujúceho rozsudku za iný trestný čin, aby bolo možné následne určiť, či bol predmetný prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže spáchaný skôr, resp. pred vyhlásením rozsudku. V tomto bode poukázala na to, že v danom prípade nejde o odsudzujúci rozsudok, ale o trestný rozkaz. Podľa § 353 ods. 8 Trestného poriadku má trestný rozkaz povahu odsudzujúceho rozsudku a účinky spojené s vyhlásením rozsudku nastávajú doručením trestného rozkazu obvinenému. K doručeniu trestného rozkazu Okresného súdu Galanta sp. zn. 2T/44/2018 zo dňa 19. 04. 2018 došlo dňa 27. 06. 2018 (ďalej len "trestný rozkaz"). S určením tohto časového bodu sa so súdom zhoduje a nie je problematický.

Pri určení druhého časového bodu je kľúčový moment dokonania prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže. Podľa odôvodnenia rozsudku súdu obžalovaný spáchal prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže skôr, ako mu bol doručený trestný rozkaz. Vo svojej právnej argumentácii sa súd opiera predovšetkým o charakter predmetnej trestnej činnosti a zdôrazňuje fakt, že ide o hromadný trestný čin. Podľa § 122 ods. 11 Trestného zákona sa za hromadný trestný čin považuje jeho spáchanie viacerými činmi, ktoré samostatne ešte nie sú trestným činom. Vzhľadom na to, sa trestnosť všetkých takých činov musí posudzovať spoločne.

Okresný súd má za to, že v čase doručenia trestného rozkazu dňa 27. 06. 2018 už došlo k naplneniu všetkých znakov predmetnej skutkovej podstaty, keďže to bolo len tri dni pred koncom predmetného školského roka, v ktorom syn obžalovaného nechodil do školy.

Na rozdiel od argumentácie a záverov súdu, pri dôslednom zohľadnení charakteru predmetnej trestnej činnosti, dospela prokurátorka k odlišnému názoru. Spáchanie hromadného trestného činu si obligatórne vyžaduje posudzovanie všetkých samostatných činov spoločne a navyše je nevyhnutné, aby existovala medzi všetkými samostatnými činmi subjektívna súvislosť a objektívna súvislosť, najmä v spôsobe jeho spáchania, predmete útoku a v čase. V prípade, ak by objektívna súvislosť nebola zahrnutá v jednotlivých činoch, nebolo by možné ich subsumovať pod trestný čin ohrozovania mravnej výchovy mládeže.

Obžalovaný E. Q. bol uznaný za vinného nielen z naplnenia všetkých znakov základnej skutkovej podstaty prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 Trestného zákona, ale aj súčasne za naplnenie všetkých znakov kvalifikovanej skutkovej podstaty prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 3 Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, t. j. bol uznaný za vinného zo spáchania prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže po dlhší čas.

S dôrazom na potrebu zahrnúť všetky samostatné činy hromadného trestného činu do naplnenia všetkých znakov kvalifikovanej skutkovej podstaty je nevyhnutné zobrať do úvahy celé časové rozmedzie, ktoré je pri ohrozovaní mravnej výchovy mládeže ohraničené trvaním školského roka, počas ktorého je dieťa povinné zúčastniť sa vyučovacieho procesu. V nadväznosti na posudzovanie časového úseku páchania trestnej činnosti bol aj v predmetnom prípade v skutkovej vete obžaloby jednoznačne určený časový úsek od 04. 09. 2017 do 30. 06.2018, korešpondujúci s časovým úsekom školského roka a v jeho rámci boli konkretizované vyučovacie hodiny, ktorých sa syn obžalovaného, maloletý L. S., ako žiak 3. ročníka V. I. V. na ul. P. G. XXX v Q., nezúčastnil.

Z vyššie uvedenej analýzy vyplýva, že predmetný trestný čin bol jednoznačne dokonaný dňa 30. 06. 2018, teda v posledný deň školského roka. Na rozdiel od prvostupňového súdu, má prokurátorka za to, že v čase doručenia trestného rozkazu nebol prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže dokonaný, nakoľko bol maloletý povinný, aj v deň doručenia trestného rozkazu, aj nasledujúce tri dni, zúčastňovať sa vyučovacieho procesu, k čomu však nedošlo a obžalovaný E. Q. nezabezpečil účasť svojho maloletého syna na vyučovacom procese.

Z týchto dôvodov navrhla, aby krajský súd výrok o treste okresného súdu zrušil v celom rozsahu s poukazom na existenciu zákonnej prekážky pre uloženie súhrnného trestu a uložil obžalovanému E. Q. primeraný zákonný nepodmienečný trest odňatia slobody, so zaradením obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Obžalovaný odvolanie proti rozsudku okresného súdu nepodal.

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie v neprítomnosti obžalovaného (ktorý o takýto postup odvolací súd výslovne požiadal) za súčasnej prítomnosti obhajcu obžalovaného a prokurátora krajskej prokuratúry.

Zástupca krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu zotrval na podanom odvolaní s poukazom na dôvody v ňom uvedené a zároveň žiadal o zrušenie napadnutého rozsudku vo výroku o treste a o uloženie primeraného zákonného nepodmienečného trestu odňatia slobody, so zaradením pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Obhajca obžalovaného navrhol odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietnuť, nakoľko považuje napadnutý rozsudok za správny a zákonný.

Súčasne predložil odvolaciemu súdu súhlas obžalovaného na prípadné uloženie trestu povinnej práce, ktorý odvolací súd procesne súladným spôsobom oboznámil prítomným stranám.

Taktiež odvolací súd na verejnom zasadnutí doplnil dokazovanie postupom v zmysle § 326 ods.5 a § 269 Tr. por. oboznámením listinného dôkazu v podobe uznesenia OS Galanta pod sp. zn. 2T/133/2006 zo dňa 12.05.2008, právoplatného dňa 27.05.2008, z ktorého vyplýva, že sa odsúdený E. Q. v zmysle § 50 ods.4 Tr. zák. osvedčil v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia na základe rozsudku OS Galanta, sp. zn. 2T/133/2006 z 16.01.2007.

Krajský súd, ako súd odvolací v zmysle § 317 ods.1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a tak zistil, že odvolanie okresnej prokurátorky je čiastočne dôvodné.

Po preskúmaní obsahu spisového materiálu krajský súd konštatuje, že v postupe okresného súdu neboli zistené žiadne také porušenie, či už procesných predpisov, alebo práva obžalovaného na obhajobu, ktoré by zakladali dôvod na podanie dovolania, takže vo svojich úvahách sa upriamuje výlučne na zákonnosť výroku o treste.

Odvolací súd považuje za plne opodstatnené odvolanie okresnej prokurátorky, čo do výroku o uložení súhrnného trestu. V tomto ohľade treba prisvedčiť argumentom okresnej prokurátorky, na základe ktorých je nutné konštatovať, že okresný súd pri ukladaní trestu postupoval v rozpore so zákonom, keď obžalovanému uložil v danom prípade za prejednanú trestnú činnosť súhrnný trest a nie trest samostatný. Argumenty okresnej prokurátorky vo vyššie uvedenej podobe, sú dostatočne rozvedené, sú v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného zákona č. 300/2005 Z.z. a preto krajský súd z dôvodu nadbytočnosti týchto argumentov v konkrétnostiach len poukazuje na správne a výstižné dôvody odvolania uvedené vyššie.

Krajský súd v danom smere len dopĺňa, že v prejednávacom prípade /pri prečine ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona/, ide o kombináciu trvaceho, hromadného a pokračovacieho trestného činu, pretože jednotlivé útoky sami o sebe ešte nie sú trestným činom, no ak sú spojené objektívnou a subjektívnou súvislosťou, dohromady spolu tvoria trestný čin vo forme hromadného trestného činu, až kým nenaplnia všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu / umožňovanie záškoláctva po dlhšiu dobu- v tejto súvislosti vid'. R 11/1984-X/, následne každý ďalší útok, ktorý sa k takémuto trestnému činu pripočíta na základe objektívnych a subjektívnych súvislostí, dopĺňa charakter tohto hromadného trestného činu aj o prvky pokračovania.

Trestnými činmi, v ktorých páchatel' pokračuje v konaní, nie sú len pokračovacie trestné činy definované bližšie v 122 ods.10 Tr. zák., ale aj trestné činy hromadné a trestné činy trvace, keď páchatel' svojím konaním udržiava protiprávny stav po určitý čas /R 2/2002/.

Taktiež je potrebné uviesť, že trváci trestný čin je čin, ktorý spočíva vo vyvolaní a udržiavaní protiprávneho stavu, alebo len v udržiavaní protiprávneho stavu. Trváci trestný čin sa posudzuje ako jediné konanie, ktoré trvá tak dlho, pokiaľ je protiprávny stav udržiavaný; jeho podstatným znakom je, že sa tu postihuje práve ono udržiavanie protiprávneho stavu (to je vyjadrené priamo v skutkovej podstate trestného činu).

V danom prípade je nevyhnutné poukázať na to že protiprávny stav tu bol obžalovaným udržiavaný počas celého školského roka 2017/2018, t.j. od 04.09.2017 do 30.06.2018 a teda momentálne prejednávaný trestný čin bol dokonaný obžalovaným až dňom 30.06.2018, čím je vylúčený jeho súbeh s trestným činom, za ktorý bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Galanta pod sp. zn. 2T/44/2018 zo dňa 19.04.2018, doručeným obžalovanému dňa 27.06.2018 a právoplatnému dňa 07.07.2018 a preto okresný súd nepostupoval správne, keď obžalovanému ukladal v danom prípade trest súhrnný, ale zákonnou povinnosťou bolo obžalovanému uložiť trest samostatný, pretože ak bol trestný čin spáchaný po vyhlásení odsudzujúceho rozsudku (v danom prípade po doručení trestného rozkazu) súdu prvého stupňa, nejde o súbeh, ale o recidívu (i keď nepravú), a teda je vylúčené uloženie súhrnného trestu zmysle § 42 Tr. zák. aj keby bol tento rozsudok v ďalšom konaní zrušený a nový odsudzujúci rozsudok bol súdom prvého stupňa vyhlásený až po spáchaní trestného činu, za ktorý sa trest ukladá / NR 4 Tz 31/1970/.

Ďalej je potrebné uviesť, že prvostupňový súd sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia zaoberal aj poľahčujúcimi a priťažujúcimi okolnosťami, pričom u obžalovaného konštatoval prevahu priťažujúcich okolností, keď zistil dve priťažujúce okolnosti, a to podľa § 37 písm. h) a podľa § 37 písm. m) Tr. zákona, teda že obžalovaný spáchal viac trestných činov a tiež, že už bol za trestný čin odsúdený.

Pokiaľ ide o priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Tr. zákona, s poukazom na vyššie uvedené, keďže v danom prípade neprichádza do úvahy ukladanie súhrnného trestu za súčasného zrušenie výroku o treste v trestnom rozkaze Okresného súdu Galanta pod sp. zn. 2T/44/2018 zo dňa 19.04.2018, doručeným obžalovanému dňa 27.06.2018 a právoplatnému dňa 07.07.2018, nakoľko s poukazom na vyššie uvedené nejde o súbeh trestných činov, a teda neodsudzuje ho v jednom konaní za páchanie viacerých trestnej činnosti, uvedenú priťažujúcu okolnosť nie je možné obžalovanému pričítať.

Súd prvého stupňa tiež pochybil, keď u obžalovaného konštatoval priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zákona s poukazom na predchádzajúce odsúdenia obžalovaného, keď odvolací súd aj po doplnení dokazovania na verejnom zasadnutí zistil, že obžalovaný síce má v odpise registra trestov 2 záznamy spočívajúce v právoplatných odsúdeniach, no z vykonaného dokazovania je tiež zrejmé, že prvým v poradí je rozsudok OS Galanta, sp. zn. 2T/133/2006 zo dňa 16.01.2007, právoplatný dňa 16.01.2007, ktorým mu bol uložený podmienený trest odňatia slobody, v ktorej skúšobnej sa na základe uznesenia OS Galanta, sp. zn. 2T/133/2006 zo dňa 12.05.2008, právoplatného dňa 27.05.2008, osvedčil, a preto sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený a zároveň druhý v poradí je odsúdenie trestným rozkazom Okresného súdu Galanta pod sp. zn. 2T/44/2018 zo dňa 19.04.2018, doručeným obžalovanému dňa 27.06.2018 s vyznačením právoplatnosti dňa 07.07.2018, na ktoré sa vzhľadom k tomu, že momentálne prejednávanej trestnej činnosti sa dopúšťal v období od 04.09.2017 do 30.06.2018 (a teda pred nadobudnutím právoplatnosti predmetného trestného rozkazu) nemôže taktiež prihliadať.

Keďže okresný súd za dopustil viacero vyššie uvedených pochybení spočívajúcich v porušení ustanovení Trestného zákona, krajský súd v nevyhnutnosti napraviť toto pochybenie okresného súdu na základe odvolania okresného prokurátora zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu sám vo výroku o treste obžalovaného rozhodol rozsudkom a to čiastočne v zmysle návrhu okresného prokurátora a čiastočne v zmysle vlastných nižšie popísaných úvah najmä pokiaľ ide o druh a výmeru trestu.

Pri ukladaní trestu odvolací súd podľa § 211 ods.3 Trestného zákona prihliadol odvolací súd najmä na účel trestu, ako aj na zásady ukladania trestov v zmysle § 34 Trestného zákona ohľadne druhu trestu a jeho výmery, prihliadol tiež na celkový stupeň nebezpečnosti činu pre spoločnosť, ktorý je určovaný najmä významom chráneného záujmu, ktorý bol činom dotknutý, spôsobom vykonania činu a jeho následkami, okolnosťami za ktorých bol čin spáchaný, osobou páchatel'a, mierou jeho zavinenia a jeho pohnútkou, pričom zistil, že nakoľko v osobe E. Q. ide o obžalovaného, na ktorého sa hľadí, akoby nebol odsúdený, a s poukazom najmä na charakter trestnej činnosti, v ktorej sa jedná o nedbanlivostný a nie úmyselný delikt, nevzhladol dôvod takémuto páchatel'ovi ukladať nepodmienečný trest odňatia slobody tak, ako to navrhovala prokurátorka vo svojom odvolaní.

Krajský súd v danej súvislosti poukazuje predovšetkým na tú skutočnosť, že obžalovaný sa nadobudnutím plnoletosti svojho syna - maloletého E. Q. v tomto roku (roku 2020) a teda už aj po ukončení povinnej školskej dochádzky objektívne nebude môcť dopúšťať rovnakej trestnej činnosti spočívajúcej v nedbanlivostnom umožňovaní záškoláctva maloletého E. Q., a teda je de facto vylúčená špeciálna recidíva vo vzťahu k druhovo rovnakej trestnej činnosti a k predmetu útoku (voči ostatným trom deťom obžalovaného takáto trestná činnosť doposiaľ preukázaná nebola, hoci sú všetky školopovinné - roky narodenia- 2001, 2010, 2012), odvolací súd zohľadnil tiež osobnostné pomery obžalovaného, na ktorého sa hľadí ako na netrestaného, v prospech obžalovaného tiež vyhodnotil absenciu prirážajúcich okolností, keď na rozdiel od súdu prvého stupňa nezistil žiadne, a dospel pritom k záveru, že aj iný druh trestu, než trest odňatia slobody, splní u obžalovaného E. Q. svoj prevýchovný účel, pričom uložil obžalovanému s jeho písomným súhlasom alternatívny trest v podobe trestu povinnej práce na hornej hranici zákonom stanovenej sadzby vo výmere 300 hodín, ktorý bude musieť obžalovaný odpracovať vo voľnom čase bez nároku na odmenu, ktorý považuje odvolací súd za zákonný, spravodlivý a plne zodpovedajúci požiadavke nielen individuálnej, ale i generálnej prevencie.

Na základe vyššie uvedených úvah odvolací súd preto zrušil výrok o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu postupom podľa § 321 odsek 1 písm. d/, ods.2 Trestného poriadku a sám rozhodol podľa § 322 odsek 3 Tr. por. tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.